

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Simonia. Consilium DLXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

non juris collationis sit; & ideo nullum effectum operetur, si qui præsentatus est, sit inidoneus, quem Episcopus, aut Ecclesia Prælati possit repellere, & canonicam institutionem illi denegare. Atque ita rectè concluditur, hanc collationem sive præsentationem esse simoniacam; non ex parte conferentis seu præsentantis, sed ipsius collatarii: qui hoc vitioso medio numerationis pecuniæ factæ illi, qui hanc Custodiam resignavit, illam extorsit. De quo minus dubitare convenit, ex quo litteræ collationis seu præsentationis dicuntur continere hanc expressâ clausulâ, si simoniaca labes non intervenit: ita ut etiam ex intentione conferentis seu præsentantis pro nulla reputari debeat hæc collatio; quasi conditione deficiente, seu contrariâ conditione eveniente, l. Si legatum pure de adimen. legat.

Ad secundam quæstionem brevis est responsio; utrumque fratrem in reatu seu vitio simoniæ constitutum esse. Etenim non tantum simoniacus est, qui beneficium sic vitiose obtinet, c. Querelam, c. Consilium de simonia; verum etiam qui sic obtinenti vel proxeneta, vel intercessor, vel cooperator est, c. Cum super de confess. d. c. Salvator, c. Cum detestabile de simon. in extravag. communib. Guiliel. Redoanus De simonia par. 4. c. 1. n. 37. Est enim is criminis particeps, & in proposito casu auctor principalis. * Nec excusat fratrem, cui collata est Custodia, quod prohibuerit pecuniam dari: nam illa prohibitio absolutâ non fuit, sed conditionalis; ac præterea ipse in tali prohibitionem non persistit, cum bona sua pro comparanda pecunia per fratrem obligari passus sit, & comparatam pecuniam pro obtinenda resignatione numeratam esse sciverit. Tunc enim prodest prohibitio, cum ab ea non receditur, nec consensu postea quomodo-cumque sequuto tollitur, nec contra prohibitionem factum ratum habetur, c. Sicut 2. de simonia.

Nec excusat in parte juris ignorantia, seu simplex credulitas: quasi in Iurisperitis diversa respondentibus sine fraude sequi potuerit eorum opinionem, qui in huiusmodi Custodia simoniam non committi existimaverunt: nam in delictis & prohibitis juris ignorantia non excusat; licet ob illam poena mitigari interdum possit, c. m. pen. §. ignoscit 8. distinct. D. Th. 1. 2. q. 76. a. 3. & seq. Itaque de poena mitig. caus. 11. Veritas enim hæc opinioni præponderat: ut ex re verè peccare dicatur, qui non intellexit se peccare, hoc est credidit se non peccare, ut aperto jure in reatu simoniæ constitutus est; cum sit etiam quod huic fratri imputetur, quia peritiores non consuluerit, c. m. ult. 27. distinct. & negantibus potius quàm asserentibus credere voluerit, in re, quæ in suo genere illicita & probabilis fuit: nam nec officia temporalia vendi aut emi licetè possunt, d. m. à Soto de iustit. & iure lib. 3. q. 6. artic. 4.

12 Ad tertium quæsitum dicimus, simoniæ poenas esse plures: videlicet suspensionem, depositionem, ac privationem beneficii seu officii etiam ipso jure, Guiliel. Redoanus de simonia p. 4. c. 11. nu. 3. Iosephus Martini Navar. in manuali confessar. c. 23. n. 111. c. De hoc, c. Infamatum de simonia, si notorium sit crimen, aut facile (ut hæc proponitur) probari possit: idque tam quoad alios, quàm quoad se, Guiliel. Redoanus d. p. 4. c. 12. nu. 28. Item quod fructus suorum beneficiorum seu officiorum suos non faciat, d. c. Infamatum. Item quod incidat in poenam excommunicationis, d. c. Cum detestabile, Rebuff. in

praxi benef. tit. De simonia in resig. & per hanc in irregularitatem, si in hac excommunicatione divina faciat. Mitigatio autem poenæ, quæ inducitur propter illam falsam ex simplicitate credulitate, consistit in facultate absolutionis, dispensationis, & re-habilitationis, ut scilicet has possit facilius impetrare, quàm ille, qui sciens prudensq; ex mala conscientia in simoniam cadit. Et sic in his poenis paritas est in utroque fratre, disparitas in mitigatione: plus enim peccavit frater proxeneta & mediator.

Ad quartam quæstionem respondemus, officium Pastoris in dicta Ecclesia esse, in primis ut quantum in se sit sic præsentatum non admittat, & præterea si jus institutionis Canonice ad eum in hac Custodia non pertinet, debet id suo superiori denuntiare, d. c. Cum detestabile §. & huiusmodi; præsertim cum proponatur notorium hæc esse factum numerationis & donationis pecuniæ: alioquin in re occulta procedendum esset per denuntiationem Evangelicam; monendo dictum fratrem, ut Custodiam relinquat, & de commissio penitentiam agat.

De Simonia.

S V M M A R I V M.

Simonia occulta & per credulitatem contracta.

1. Simonia est aliquid dare pro obtinendo beneficio.
2. Ignorantia iuris non excusat factum simoniacum.
3. Simonia occulta mitius punitur quàm manifesta.
4. Simoniacus excommunicatus est.
5. Episcopus quomodo dispenset in simonia.
6. Inhabilitas ex simonia contracta an per Episc. tolli possit.

CONSILIVM DLXIII.

A Pro pacifica possessione collati beneficii filio suo B. obtinenda expendit litigando 200. (ut ipse affirmat) florenos. Sollicitat C. affinis ejus, ut in se resignet beneficium; monens eum sui promissi, quo receperat se aliquando ei de beneficio provisorum. Affirmat A. se id libenter facturum & gratis, sed cum nullos adhuc perceperit fructus beneficii, allegat æquum esse, ut refundatur supradicti illi 200. floreni, quos expendit litigando. C. id existimans licitum, & ex æquitate, promittit se id facturum, & facit; eo tamen animo, ut si putaret simoniam esse, nollet vel obulum ullum dare pro recipiendo beneficio. Res itaque hoc modo transacta, & C. beneficii sex annos possedit. Queritur, utrum secundum Canones juris commiserit C. aliquam simoniâ, & si sit commissâ, ad quid teneatur? Præsupposito ulterius, quod beneficii sit simoniacè acceptum, ac proinde possessor celebrans incurrerit irregularitatem, an posteaquam ab Archiepiscopo suo, vel ejus Vicario absolutus est à simonia, & dispensatione obtinuit ab irregularitate, satisfaciatur, si resignet liberè, & restituat in manus Collatoris, sub sigillo tamen secreti (cum res tota ignota, sit & in foro conscientie) & deinde posteaquàm ita tradiderit manui Collatoris petat ab eo supplex, ut in se purè & gratis velit conferre hoc beneficii? De fructibus autem hæcenus perceptis, cum bonâ fide perceperit, & diligenter Ecclesiæ inservierit, peteret à summo Pontifice dispensationem, nisi ob prædictam bonam fidem possit Archiepiscopus dispensare?

Ad primum quæsitum respondendum, dubitatione non esse, quin simoniacè obtentum sit hoc beneficii. * Quippe cum in pactu deducta sit præstatio 200. floren. pro obtinendo hoc beneficio per expressam promissionem, & subsecutâ illorū solutione; nihil

Ecc

defuit

defuit eorum, quæ ad constituendum crimen simoniae requiruntur, *c. Tria nos in fine De simonia*, tam ex parte promittentis & dantis, quam recipientis. Et quidem in proposito non tantum hæc acquisitio est simoniaca, sed etiam is qui accipit simoniacus; quia certa fuit ejus scientia per hoc, quod dictos ducentos florenos dedit.

² Nec excusat allegata ignorantia seu simplex credulitas; quia illa est juris ignorantia, quæ nec in delictis excusat, etiam si penam mitigare posset, *can. pen. §. ignosci distinet. 8. D. Thomas 1. 2. q. 76. art. 3. & seq. late Tiruquel. De pena mitiganda caus. 11. cum constitutiones juris ignorare nulli permittatur, l. Constitutiones C. de iur. & facti ignor. nec liceat Sacerdotibus ignorare Canones, can. Nulla 28. distinet. Et sic non omnis qui ignorat immunis est à pena; præsertim cum peritiores consulere, & ab eis discere potuerit, & id non fecerit, *can. ult. 37. distinet. De quo in hoc delicto simoniae extat expressa juris decisio, quod simoniaca pravitate inficiatur etiam is, qui se illicitum aliquid facere non intellexit, c. Per tuas 3. De simonia.**

³ Ad secundum, quæ scilicet sit contracti hujus criminis pena, paucis respondetur, minorem esse in hoc casu penam; ob id, quod occulte sit commissum, & occultum adhuc maneat. Et prima quidem pena est, quod beneficium hoc ei auferri possit; & ipse sibi conscius illud dimittere debeat, quod per simoniacam pravitatem obtinuit, *c. Insinuat eod. tit. c. Constitutus de transact. quia quoad privationem beneficii differentia non est inter occultum, & notorie simoniacum, Rebuff. in praxi benef. lib. 3. tit. de simonia in resignat. cum ipso jure sine iudicis sententia vel declaratione inferatur hæc pena privationis, c. Cum detestabile De simonia in extravag. communib. de qua extat hodie adhuc rigidior constitutio felix record. Fii Quarti Pontificis. Quam privationis penam consequitur, quod simoniacus quamvis occultus ad restitutionem perceptorum fructuum teneatur: quia hoc crimine contaminatus fructus percipiendo suos non facit, *d. c. Insinuat; cum nullum jus, nullum verum titulum acquirat in beneficio, qui illud per huiusmodi pravitatem acquirit: ***

⁴ potissimum cum prædictis penis accedat quoque pena excommunicationis, *d. c. Cum detestabile, Rebuff. d. tit. De simonia in resignat. Dom. à Soto de iust. & iure nu. 8. art. 1. quæ impedit fructuum acquisitionem ex beneficiis, c. Pastoralis §. verum de appellat. & ibi Panorm. & alii late, Guil. Redoanus de simonia p. 4. c. 14. nu. 19. quæ durante in quantum se officiis divinis immiscuit, superinducta quoque fuit simoniaco irregularitas. Minoritas autem penæ consistit in facultate absolutionis, dispensationis, & rehabilitationis; ut scilicet hæc facilius obtineri, & ei concedi debeant; ut regulariter occulti criminis venia facilior est, quam manifesti, Anton. in tract. De irregular. cap. 7. nu. 12. Panormit. in cap. De simoniace nu. 6. De simonia.*

⁵ Transcundo igitur ad tertium quæsitum, dicimus maximam in hoc articulo esse difficultatem. Nam etsi olim res expedita fuisse videatur, quod in casibus, in quibus Episcopo ex iure communi permissa est potestas dispensandi cum simoniaco;

ut est cum scienter simoniacus non in ordine, sed beneficio præsertim simplici, sponte confitetur delictum, & sponte dimittit beneficium, *Valius in c. Post translationem de renuntiat. Panorm. & Felin. in d. c. De simoniace*, illa potestas restrictior fuerit ad hoc tantum, ut abolita labe simoniace, absolutus & dispensatus in ordine accepto ministrare, ad majores promoveri, & alia beneficia accipere & obtinere possit; non etiam ad hoc, ut idem beneficium retinere, vel dimissum aut resignatum ultro ei immediate conferri possit, sed tantum mediate, hoc est, posteaquam sic dimissum alteri semel fuerit acquisitum; quasi scilicet interventio alterius personæ purget hoc simoniace labe vitium, *Panorm. & Felin. in d. c. De simoniace, Bald. in d. c. Post translationem, Redoanus d. parte 4. c. 16. hodie tamen perinde expedita non est; ob id, quod per sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 24. c. 6. de reform. Episcoporum potestas in dispensando super irregularitatibus omnibus, excepto homicidio voluntario, & suspensionibus ex delicto occulto, multum sit ampliata; ut semper cum subditis suis dispensare, eosque in foro conscientie absolvere possint, in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis. Quippe hæc laxior, & latissime extensa potestas dispensandi hoc quoque postulare videtur, ut sublata irregularitate & suspensione occulti peccatoris, sublata quoque censi debeat privatio beneficii; & permissa tam illius, quam fructuum inde perceptorum retentio, ex ratione & consideratione occulti, quod causam hujus potestatis facere videtur: quia occultum revelabitur & manifestum fiet, si privatio beneficii, & necessitas restituendum fructuum maneat.*

Sed re diligentius expensâ, verius esse deprehendimus, quod hæc potestatis amplificatio non excedat fines suos; & sic dumtaxat ultra beneficium absolutionis à reatu in foro conscientie operetur sublationem irregularitatis; & non perinde tollat inhabilitatem, quæ ex irregularitate contracta est quoad idem beneficium, per quod & in quo simoniacum commisit, ad effectum illud vel retinendi, vel ex nova collatione post ultroneam resignationem immediate accipiendi; nam nec id poterant olim Episcopi in casibus illis ex veteri jure permissis, ut paulò antè diximus. Ita quod quemadmodum illis casibus opus erat Pontificiâ dispensatione seu rehabilitatione (nam nulla est dubitatio, quin illius potestas etiam ad hunc casum pertineat) ad hoc, ut idem beneficium retineri vel iterum obtineri posset immediate; ita nunc quoque ampliata potestate: quia amplificatio respicit dumtaxat casus ipsos, non modum vel majoritatem ipsius potestatis ex se, *dominicus à Soto d. nu. 8. artic. 1. Rebuff. ad concord. Gallie tit. De elect. in rub. ad verbum rehabilitationibus. Proinde in proposito casu consultius & securius esse putamus, ut hæc rehabilitatio ad idem beneficium, sive per retentionem, sive per novam provisionem, unâ cum facultate retinendi fructus pro parte vel toto, petatur à S. D. N. Papa.*

De simo-